

طراحی معماری مدارس اجتماعی با تأکید بر بازیابی هویت محله ای

سحر فتحی آذر^۱، محمد علی خان محمدی^۲

^۱ کارشناسی ارشد دانشگاه علم و صنعت

^۲ دانشیار دانشگاه علم و صنعت

چکیده

از آنجایی که فضا بستر فعالیت های انسانی است و فضای معماری تعاملی دو سویه با انسان بر قرار می نماید رابطه میان فضا و انسان در معماری اهمیت می یابد. اصولاً تحقق روابط و رفتارهای اجتماعی خارج از کالبد و بیرون از فضا قابل تصور نیست. از سوی دیگر روابط و رفتارهای اجتماعی، که شدیداً به زمینه های فرهنگی بستگی دارد، همواره به جستجوی فضاهای مناسبی است که با شکل رفتارهای اجتماعی تناسب و تعادل داشته باشد. آنچه انسان را با فضا مأنوس می سازد هویت مندی آن است. هدف مقاله حاضر طراحی معماری مدارس اجتماعی با تأکید بر بازیابی هویت محله ای است. با توجه به ماهیت اجتماعی مدرسه و گسترش سیستم مدارس به سمت عنصر اصلی محلات تحقیق ماهیتی اجتماعی و رفتاری پیدا کرد. از آنجایی که معماری حاصل تعامل انسان و مکان است این پژوهش بحث بینابینی میان انسان و فضا می باشد. در این مقاله با بررسی نمونه های مدارس اجتماعی ساخته شده و نیاز های یک مدرسه می توان به یک مدرسه مطلوب در محلات دست یافت. مورد مطالعه چیدر یکی از محلات واقع در منطقه ۱ شهر تهران است. سایت طراحی در لبه محله و در کنار بلوار اندرزگو قرار دارد. سایت مورد نظر امکان تعامل شهر با مرکز محله را فراهم می کند و خود به عنوان مرکز فرهنگی و حد واسط شهر و مرکز محله ایفای نقش می کند. در طرح کارکرد آموزشی در اولویت قرار دارد. برای تعامل مناسب مدرسه با جامعه طرح فضاهای فرهنگی را برای خدمات به محله نیز در بر می گیرد. چیدمان فضاها به نحوی است که کاربری های عمومی تر و قابل استفاده برای افراد خارج محله به سمت لبه های خروجی سایت و کاربری های خاص و هماهنگ با مسئله آموزش به سمت لبه های داخلی سایت جانمایی می شوند.

واژه های کلیدی: مدرسه اجتماعی، محلات، هویت، محله چیدر.

مطالعات جغرافیا، عمران و مدیریت شهری

دوره ۴، شماره ۱، بهار ۱۳۹۷، صفحات ۶۶-۸۵